

[Finansministeren.]

gens side ikke har ment at burde foreslå en større lettelse, end der her er tale om, i den direkte beskatning. Hvis man forudsætter, at hele den indtægtsstigning, som må opnås, eller i hvert fald den overvejende del af den, ligger på forbrugsafgifter, vil der jo alligevel blive en meget kraftig flytning af beskatningens vægt. Jeg vil da også gerne føje den bemærkning til, at jeg jo er nogenlunde sikker på, at hvis jeg var kommet med et lovforslag, som ud fra de synspunkter, der er anlagt i dag eksempelvis fra det ærede medlem hr. Fogeds side, måske betød et provenutab på 700-800-900 mill. kr. eller noget i den retning, ville jeg have fået svære bebrejdelser for, at jeg ikke samtidig kom og sagde, hvor disse penge skulle skaffes fra, og om jeg virkelig forestillede mig, at så store beløb kunne hales ind over forbrugsafgifterne. Jeg er nogenlunde sikker på, at det var den besked, jeg ville have fået. På denne baggrund forekommer det mig, at det var rimeligt at gå moderat til værks. Det er jo dog heller ikke absolut givet, at den omlægning, som man nu måtte blive enig om skal finde sted, nødvendigvis skal finde sted på én gang og for det kommende skatteår.

Dertil kommer — det var en sag, som bl. a. det ærede medlem hr. Baunsgaard var inde på, og hvorom jeg var ganske enig med det ærede medlem — at vi ved sådanne ting også skal se på den sociale balance og varetage rimelige synspunkter i så henseende. Det bliver jo ikke lettere, hvis vi skal flytte endnu mere, end der her er tale om.

Må jeg så sige til det ærede medlem hr. Poul Møller, at jeg var glad for, at det ærede medlem tog på tingene på en anden og efter min mening betydelig mere realitetsbetonet måde end det ærede medlem hr. Foged, idet det ærede medlem jo pegede på den samlede statsfinansielle situation, som må gå ind i overvejelserne. Jeg er også glad for, at det ærede medlem ikke gav sig til, som man jo ser visse steder i pressen, at kritisere regeringen for, at man kommer med forslag om de udgiftsstigninger, der nu er tale om. Jeg ser i og for sig deri en erkendelse af, at den foreslåede lovgivning jo er en konsekvens af beslutninger og ønsker i det høje ting.

Det ærede medlem rejste så spørgsmålet om, hvorvidt de mange penge, der skulle

skaffes, overhovedet kunne skaffes, altså om vor produktionsstigning, produktionslivet, kan man vel sige, kunne bære et sådant hop fra det ene år til det andet, og om det overhovedet lod sig gøre under de nuværende administrative forhold og med den nuværende byrdefordeling mellem kommunerne og staten og med det nuværende refusionssystem. Man kan jo meget vel rejse spørgsmålet, om man kan gennemføre en sådan stigning fra det ene år til det andet, eller man kan vel rettere sige det på den måde: om stigningen ikke medfører sådanne virkninger, at det er overordentligt betænkeligt at gennemføre den fra det ene år til det andet. Hvis man når til det resultat, at det er betænkeligt, vil man altså stå over for den opgave — det skal vi vel nærmere diskutere i næste uge — at se på, om nogle af de udgiftsstigninger, der er tale om, kan skæres væk. Men det vil jo i så fald ikke kunne lade sig gøre uden ganske alvorlige virkninger. Der er jo ved disse udgiftsstigninger tale om eftervirkninger af en samfundsmæssig udvikling, som vi vel alle sammen i og for sig er interesseret i. Jeg er enig med det ærede medlem i, at der ligger selvstændige problemer i spørgsmålet om det administrative system og byrdefordelingen o. s. v., og det er jo også ting, der er taget op. Om det har så forfærdelig megen indflydelse på det spørgsmål, vi drøfter her, altså om man kan bære en sådan stigning eller ej, har jeg i og for sig lidt svært ved at se, for selv om vi laver nok så meget om på systemet, på byrdefordelingen og refusionen, så vil de samme væsentlige udgifter ligge der alligevel; dem kan man ikke bringe ud af verden, så vidt jeg kan se, ved sådanne ændringer.

Det ærede medlem var inde på spørgsmålet om, hvorvidt det overhovedet ville være muligt, hvis det bliver aktuelt, at tage stilling til et forslag om en værditilvækstafgift på så kort tid, som der vil blive dertil. Det vil jeg nødig udtale mig nærmere om i dag. Jeg har tidligere omtalt det forberedende arbejde, der gøres, og vi mener altså ved nytårstid at kunne præstere en betænkning herom. Det er oven i købet sådan, at hvis der i partierne måtte være interesse derfor, ville et udvalg eller ordførerne, eller hvem det nu skulle være, allerede på nuværende tidspunkt kunne blive holdt underrettet om